

Posudek bakalářské práce

vedoucí práce oponent

Autor: Bc. Dorotea Wollnerová	Číslo studenta:
Název práce: Hračky a dětství ve starověkém Egyptě/Toys and childhood in ancient Egypt	
Rozsah: 64 stran textu, 6 stran bibliografie, 29 stran příloh	
Posudek vypracoval: Doc. Mgr. Jaromír Krejčí, Ph.D.	

Stručné souhrnné hodnocení práce

(Téma, členění, logická návaznost myšlenek a/nebo argumentace, kritický přístup k předmětu práce)

Bc. Dorotea Wollnerová si pro téma své bakalářské práce vybrala ne zcela jednoduché téma hraček a dětských her ve starém Egyptě. Při své práci narážela na využitelnost dochovaných pramenů a také na absenci pozornosti, která problematice hraček ve starém Egyptě věnována. Jde o téma, které je z různých důvodů (malá pozornost věnovaná nálezům, které by mohly být hračkami již během archeologického výzkumu, a zároveň dětskému světu ve starém Egyptě obecně, absence písemných pramenů, problematická interpretace ikonografických dokladů hraček a dětských her, atd.) na okraji zájmů egyptologické obce.

Kolegyně Wollnerová práci rozčlenila do šesti kapitol, jako pozitivní hodnotím fakt, že pro svůj výklad a diskusi k jednotlivým problémům využila poměrně bohatou obrazovou přílohu, která je součástí jak samostatného textu, tak i je (v případě „katalogových“ kapitol č. 4 a 5.) připojena samostatně na konci pojednání. Práci doplňuje také poměrně rozsáhlá bibliografie.

V první kapitole autorka stručně popisuje cíle své práce a také charakterizuje jednotlivé druhy pramenů a to především z hlediska relevance a využitelnosti vzhledem k danému tématu. Dle mého názoru je velmi důležitá druhá kapitola, *Archeologie hraček*, kde se autorka věnuje poměrně důkladné diskusi o metodologických přístupech k problematice hry a hraček a pro svoji další práci připravila definici pojmů hra a hračka. Jak už kolegyně Wollnerová naznačila v první kapitole, zásadní místo, vedle archeologických pramenů, hrají ve zvoleném tématu ikonografické prameny diskutované ve třetí kapitole. Rozděluje je do dvou základních skupin: na scény, kde jsou vyobrazeny hračky a scény s dětskými hrami bez hraček. Poměrně podrobné popisy scén jsou, tam kde to situace umožňovala, doplněny i o překlady hieroglyfických přípisů. Nejrozsáhlejší je čtvrtá kapitola, *Archeologické doklady hraček v Egyptě (období do příchodu Makedonců)* a na ni navazující pátá kapitola *Archeologické doklady hraček doby ptolemaiské a římské*, kde na základě kritického přístupu pramenům zpracovává hlavní doložené kategorie hraček (míče, figurky zvířat, panenky, káči, *tipcats*, kuželky, dětská hra *bawawa*, figurky zvířat z post-faraonského období. V šesté kapitole autorka shrnuje dosažené výsledky svého bádání a kriticky vyhodnocuje jednotlivé typy pramenů.

I. Formální kritéria

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Vědecký aparát					
Jednotnost citací, bibliografie a poznámkového aparátu	☐	☒	☐	☐	☐
Citování použitých cizích myšlenek (dobrá vědecká praxe)	☒	☐	☐	☐	☐
Formální stavba práce					
Obsahové členění	☒	☐	☐	☐	☐
Formální členění (Obsah, nadpisy apod.)	☒	☐	☐	☐	☐
Popisky k tabulkám a obrázkům	☒	☐	☐	☐	☐
Jazyk					
Stručnost a srozumitelnost	☒	☐	☐	☐	☐
Ortografie, gramatika, diakritika	☐	☒	☐	☐	☐
Odborná terminologie	☒	☐	☐	☐	☐
Vzhled a přehlednost					
Layout, písmo	☒	☐	☐	☐	☐
Výběr a kvalita obrázků a dalších příloh (včetně tabulek a grafů)	☒	☐	☐	☐	☐
Komentář k formální stránce práce					

Kolegyně Wollnerová přistoupila k tématu velmi zodpovědně, snažila se shromáždit veškerý materiál, který je možné, samozřejmě po provedení kritiky pramenů, použít pro diskusi o tématu hračky ve starém Egyptě. Je pozitivní, že těch v případech, kdy archeologické objekty nebyly řádně publikovány, autorka využívala internetových zdrojů (například u Petrieho nebo Britského muzea). Oceňuji užívání rozsáhlé bibliografie, byť některá opomenutí, jako je ne zcela jednotný způsob odkazů na literaturu v textu, je možné vytknout. Chtěl bych ale zároveň vyzdvihnout autorčinu snahu o velmi otevřené citování cizích myšlenek ve svém textu, je dobře, že si tento přístup kolegyně osvojuje již v začátcích své badatelské praxe.

Text práce je členěn přehledně, logicky a s vnitřní návazností. V přehledových kapitolách bylo zvoleno jak tematické, tak i chronologické hledisko. Jako velmi pozitivní vidím autorčinu o stručnost a výstižnost textu. V některých ohledech by ale text potřeboval jistou jazykovou korekturu.

Také layout stránek je logický a přehledný. S tím je spojená i kvalitní obrazová příloha, na jejíž přípravě autorka z pochopitelných důvodů použila jak internetové zdroje (v popiscích ilustracích jsou důsledně citovány), tak i skeny ilustrací, které v egyptologické literatuře sama pořídila. Vybrané ilustrace, které jsou součástí jak textu, tak i připojené samostatné obrazové přílohy (pro 4. a 5. kapitolu) velmi dobře doprovázejí text. Je samozřejmé, že z výše zmíněných důvodů nejsou ilustrace na té nejvyšší úrovni, ale

to by pro případné publikování práce bylo možné jistě napravit.

II. Obsahové hodnocení

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Struktura a členění práce					
Přehled předchozího bádání (popř. teoretické pozadí)	☐	☒	☐	☐	☐
Logická struktura textu a jeho provázanost	☒	☐	☐	☐	☐
Preciznost argumentace	☐	☒	☐	☐	☐
Práce s literaturou					
Rešerše a výběr odborné literatury	☐	☒	☐	☐	☐
Zohlednění relevantní literatury v argumentaci	☐	☒	☐	☐	☐
Kritické zhodnocení odborné literatury	☒	☐	☐	☐	☐
Metodologie					
Formulace otázek a hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Výběr pramenů	☐	☒	☐	☐	☐
Transparentnost kritérií výběru pramenů	☒	☐	☐	☐	☐
Přiznání možností a hranic práce s materiálem	☒	☐	☐	☐	☐
Výsledky					
Jasná stavba hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Zdůvodnění hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Začlenění do stavu bádání	☐	☒	☐	☐	☐
Komentář k obsahovému hodnocení					

Hlavním autorčiným záměrem je snaha – na základě dostupných pramenů – o reinterpetaci archeologických nálezů v egyptologické literatuře tradičně spojovaných s dětskou hrou a hračkami a také o bližší poznání kontextu her a vztahu dětí. Vzhledem k tomu se na poměrně rozsáhlé ploše důrazně věnuje teoreticko-metodologickým základům své práce; to hodnotím jako velmi pozitivní přístup, který

přesahuje úroveň požadovanou pro bakalářskou práci. V literatuře snad chybí některé přehledové publikace, které se tématem života dětí v Egyptě zabývají, např. práce Eriky Feuchtové *Das Kind im Alten Ägypten*. Na druhou stranu je ale sympatická autorčina snaha vycházet především z primárních pramenů a k takovému přehledovému pracím se spíše vyhnout. Autorka zásadním způsobem využila i výsledky sociologického bádání (i bádání na poli vývojové psychologie), které stále ještě nebývá v rámci archeologických interpretací využíváno v dostatečné míře.

Při práci Bc. Dorotea Wolnerová narazila na meze dané dochovaným archeologickým i ikonografickým materiálem, a pak na téměř absolutní neexistenci písemných dokladů, které by se hraček a dětských her ve starém Egyptě týkaly. Přesto přistoupila k nejednoduchému tématu velmi dobře, s dostatečnou dávkou kritičnosti ve zhodnocování pramenů, se schopností klást si otázky a kvalitně argumentovat, ale také se schopností otevřeného přiznání již zmiňovaných mantinelů pramenné základny. Téma předložené práce nebylo v tomto rozsahu a s přesahem do dalších oborů ještě zpracováno, představuje zároveň kvalitní přehledovou studii. Myslím si, že by kolegyně mohla tuto práci v dopracované podobě publikovat, resp. publikovat její část. Doporučuji přitom, aby v takovém případě využívala především sociologických a psychologických přístupů k tomuto tématu. I z těchto důvodů navrhuji, aby bakalářská práce *Hračky a dětství ve starověkém Egyptě* kolegyně Wollnerové byla přijata k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm „výborně“.

Hodnocení:¹

Výborně

Praha, 25. 5. 2014

Datum

Podpis

¹ Škála: výborně – velmi dobře – dobře – neprospěl